

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 38T/95/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1717010524
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Mikulčík
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2023:1717010524.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok, samosudcom Marekom Mikulčíkom, v trestnej veci obžalovaného W. I., stíhaného pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b/ Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 1. júna 2023 v Pezinku, takto

rozhodol:

Obžalovaný: W. I., R.. X. S. XXXX C. T., T. D. B. Z. A. XXXX/XX, T.,

uznáva sa za vinného, že

v mieste svojho trvalého bydliska a všade tam, kde sa zdržiaval, v období od mesiaca jún roku 2011 do apríla 2021 si neplnil vyživovaciu povinnosť riadne a včas voči svojej dcére C. I., R.. XX.XX.XXXX, T. D. K., J. B.. Č.. XX, vo výške 60,-€, a od mája 2021 doposiaľ si neplnil vyživovaciu povinnosť riadne a včas voči svojej dcére C. I., R.. XX.XX.XXXX vo výške 160,- € mesačne, a to aj napriek tomu, že mu táto povinnosť vyplýva zo Zákona o rodine a taktiež mu bola deklarovaná rozsudkom Okresného súdu v Pezinku, sp.zn. 12P 100/2011-61 zo dňa 29.03.2012 právoplatného dňa 14.06.2012 a vykonateľného dňa 29.05.2012, ktorým mu bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej vždy najneskôr do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky O. X., R.. XX.XX.XXXX, T. D. K., J. B.. Č.. XXXX/XX a rozsudkom Okresného súdu Pezinok, sp.zn. 12P/34/2021-156 zo dňa 10.03.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP/219/2022-187 zo dňa 28. 7. 2022 právoplatného vo výroku II., III. a IV. dňa 12. 10. 2022 a vykonateľného dňa 20. 4. 2022, a vo výroku I. a V. právoplatného a vykonateľného dňa 6. 5. 2022, v dôsledku čoho mu vznikol dlh na bežnom výživnom vo výške 7.183,- €,

teda

úmyselne najmenej dva mesiace v období dvoch rokov neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného a to závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas,

čím spáchal

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. b/ Trestného zákona.

Za to mu súd ukladá

Podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona obžalovanému výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienene odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určuje obžalovanému skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 50 ods. 2 Trestného zákona povinnosť, aby v skúšobnej dobe podľa svojich schopností zaplatil k rukám O. X., R.. XX. X. XXXX C. D., D. H. XXX, A. zameškané výživné vo výške 7.183,- €.

o d ô v o d n e n i e :

1 Okresná prokuratúra Pezinok podala na obžalovaného W. I. (ďalej len „obžalovaný“) na tunajšom súde dňa 19. decembra 2017 obžalobu pod číslom Pv 508/17/1107-7 (ďalej len „obžaloba“), pričom skutok uvedený v obžalobe v priebehu vedenia trestného konania právne kvalifikovala ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b/ Tr. zák., ktorého sa obžalovaný mal dopustiť na skutkovom základe uvedenom vo výrokovej časti tohto rozsudku.

2 Súd vo veci vydal dňa 1. februára 2018 trestný rozkaz, proti ktorému podal obžalovaný včas odpor. Súd teda vo veci nariadil hlavné pojednávanie, ktoré vykonal v dňoch 14.októbra 2022 a 1. júna 2023. Hlavné pojednávanie dňa 1. júna 2023 súd vykonal v neprítomnosti obžalovaného za splnenia podmienok uvedených v § 252 odsek 2 Trestného poriadku (obžalovanému bola doručená obžaloba, obžalovaný bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný, mal možnosť vyjadriť sa o skutku, ktorý je predmetom obžaloby pred orgánom činným v trestnom konaní a boli dodržané ustanovenia o vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní a obžalovaný bol upozornený na možnosť preštudovať spis a urobiť návrhy na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania a napokon obžalovaný bol na možnosť vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti upozornený, pričom obžalovaný sa na hlavné pojednávanie nedostavil). Na tomto mieste súd poznáva, že vzhľadom na obsah spisu a dokazovanie vykonané na hlavnom pojednávaní dospel k záveru, že vec možno spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť aj bez prítomnosti obžalovaného, ktorý už bol predtým na hlavnom pojednávaní vyslúchnutý.

3 Súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného, výsluchom svedkyne O.. X. a prečítaním listinných dôkazov: č.l. 18 - rodný list; č.l. 19 - potvrdenie o návšteve školy; č.l. 254a)-257 - rozsudok Okresného súdu Pezinok sp. zn. 12P/34/2021; č.l. 258-260 - rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11Cop/219/2022; č.l. 261-262 - doložka právoplatnosti a vykonateľnosti; č.l. 263-264 - odpis registra trestov; spis Okresného súdu Pezinok sp. zn. 42Pc/8/2018.

K dokazovaniu

4 Obžalovaný sa na hlavnom pojednávaní obhajoval tvrdením, že svoju vyživovaciu povinnosť voči dcére V. S. si neplnil riadne a včas z toho dôvodu, lebo nie je jej biologickým otcom, čo mu zakrátko po narodení dieťaťa oznámila matka dieťaťa.

5 Súd sa pokúsil uvedené závažné obhajobné tvrdenie obžalovaného overiť i nespochybniteľným dôkazným prostriedkom -znaleckým posudkom z odboru genetiky, pretože dôkazy z takéhoto dôkazného prostriedku mohli mať podľa názoru tunajšieho súdu nezanedbateľný vplyv na posúdenie toho, či skutok obžalovaného bude možné v prípade uznania viny (vina je otázka skutková) právne posúdiť, ako obžalobou kvalifikovaný trestný čin, vzhľadom na materiálne hľadisko vymedzené v ustanovení § 10 ods. 2 Tr. zák.

6 Pribratie znalca z odboru genetiky do prebiehajúceho trestného konania tunajším súdom v uznesení zo dňa 17. októbra 2022 však bolo na podklade sťažnosti podanej prokurátorom zamietnuté sťažnostným Krajským súdom v Bratislave uznesením sp.zn. 4Tos/18/2023 zo dňa 11. mája 2023.

7 Svedkyňa O.. X. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 1. júna 2023 vypovedala nasledovne: „Podľa mojich výpočtov je mi obžalovaný na výživnom dlžný sumu spolu vo výške 7.584,12 €. Suma 0,12 € vznikla preto, lebo v minulosti mi obžalovaný posielal nízke sumy. Vyživovaciu povinnosť si obžalovaný plnil nepravidelne a to tak, že mi peniaze posielal na môj bankový účet. Začal si svoju vyživovaciu povinnosť plniť až po tom, ako som ja podala trestné oznámenie a začala som celú vec riešiť na polícii, ale aj tak si ju neplnil tak, ako mal. Za 11 rokov mi mal na výživnom dať 7.920,- €, dal mi 2.540,- €. Okrem toho prebehol súd aj o zvýšení výživného. Pani sudkyňa Krchníková mu určila zvýšené výživné na 160,- €. Dňa 10. 3. 2022 prebehol súd o zvýšení výživného, po tomto rozhodnutí mi obžalovaný na

výživnom hradil nasledovné sumy v roku 2022: 14. 3. - 125,- €, 17. 3. - 62,- €, 20. 4. - 70,- €, 17. 5. - 100,- €, 18. 6. - 100,- €, 22. 7. - 100,- €, 16. 9. - 100,- €, 20. 10. - 100,- €, 16. 11. - 100,- €, 20. 12. - 100,- €. V roku 2023 mi obžalovaný na výživnom poukázal sumy: 13. 1. - 100,- €, 17. 3. - 100,- €, 18. 4. - 100,- €, 16. 5. - 100,- €. Na pojednávaní v marci 2022, bolo v procese dokazovania pred pani sudkyňou preukázané, že do marca 2022, mi obžalovaný na výživnom zaplatil sumu vo výške 2.540,- €.

8 Z rodného listu na č.l. 18 spisu súd zistil, že obžalovaný je v ňom zapísaný ako otec dieťaťa ženského pohlavia: C. I.Z., R. C. D.- R. K. A. XX. A. XXXX z matky: O. I..

9 Z č.l. 19 spisu súd zistil, že dňa 11. mája 2017 bolo vydané rozhodnutie ktorým bola mal. C. I., R.. XX. A. XXXX prijatá do 1. ročníka Základnej školy T. štúra v K. v školskom roku 2017/2018.

10 Z č.l. 254a)-257 spisu súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Pezinok sp. zn. 12P/34/2021 zo dňa 10. marca 2022 bolo rozhodnuté nasledovne : I. Súd návrh otca na zníženie výživného a úpravu styku zastavuje. II. Súd zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca na maloletú C. I., R. XX.XX.XXXX z doterajšej sumy 60 eur mesačne na sumu 160 eur mesačne, počnúc dňom 04.05.2021 , ktorú sumu je otec povinný zasielať k rukám matky vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred. III. Zročné výživné na maloletú C. za obdobie od 04.05.2021 do 28.02.2022 v sume 741,12 eur je otec povinný uhradiť jednorazovo do 15-tich dní od právoplatnosti výroku tohto rozsudku k rukám matky. IV. Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Pezinok, č.k. 12P 100/2011-61 zo dňa 29.03.2012 v časti výšky výživného na maloletú C. V. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

11 Z odôvodnenia citovaného rozsudku súd zistil, že sa v ňom, inter alia, uvádzalo ohľadom súdom zisteného skutkového stavu aj nasledovné:

„ 7. Maloletá sa narodila z mimomanželského vzťahu rodičov, otcovstvo bolo uznané súhlasným vyhlásením oboch rodičov na matrike. Rodičovské práva a povinnosti boli upravené rozsudkom Okresného súdu Pezinok, č.k. 12P/100/2011-61 zo dňa 29.03.2012, ktorým bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 60,- eur mesačne počnúc dňom 15.06.2011, ktorú sumu je otec povinný zasielať k rukám matky vždy do 15-teho dňa mesiaci vopred. V čase tejto úpravy výživného bola maloletá vo veku 15 mesiacov. Matka bola slobodná, nemala ďalšie vyživovacie povinnosti, poberala rodičovský príspevok a rodinné prídavky v celkovej sume 212,11 eur mesačne. Otec bol ženatý, z manželstva mal dve vyživovacie povinnosti k maloletej R., R. XX.XX.XXXX, maloletemu N., R.K. XX.XX.XXXX, z predchádzajúceho manželstva mal vyživovaciu povinnosť k maloletej O. I., R. XX.XX.XXXX O. J. K. J. I., R. XX.XX.XXXX, otec bol nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, nepoberal príspevok v nezamestnanosti, ani žiadne sociálne dávky.

8. Maloletá je v súčasnosti vo veku 11 rokov, je žiačkou 5. ročníka základnej školy, učí sa dobre, je zdravá Pred pandémiou chodila na hádzanú, v súčasnosti nechodí na krúžky, nestravuje sa v škole. Maloletá má rada matematiku, reprezentuje školu na olympiádach v matematike. Navštevuje čelustného ortopéda, kde bol jednorazový poplatok 150,- eur, každá ďalšia návšteva je 50,- eur. Priemerné mesačné výdavky na maloletú sú cca 510,- eur mesačne. Mesačné výdavky na maloletú predstavujú výdavky na bývanie 80,- eur, telefón 15,- eur, obedy v škole 25,- eur, školské aktivity z matematiky 10,- eur, školské potreby 25,- eur, stravy doma 120,- eur, oblečenie 45,- eur, obuv 45,- eur, kultúra 45,- eur, lieky 10,- eur, strojček na zuby a starostlivosť 100,- eur, vreckové 25,- eur, cestovné 30,- eur, drogéria 30,- eur, knihy 15,- eur. Otec sa s maloletou nestretáva, maloletá sa nechce s otcom stretávať. Otec na výživu maloletej neprispieva pravidelne, má dlh na výživnom.

9. K. od poslednej úpravy výživného zmenila svoj osobný stav, dňa 28.08.2015 som uzavrela manželstvo s N. X.. Z tohto manželstva sa dňa 09.07.2013 narodila dcéra E.. Matka je od roku 2018 na invalidnom dôchodku, miera postihu 45%, brigáduje ako predavačka zmrzliny, chodí aj upratovať. Poberá invalidný dôchodok 147,- eur mesačne, na brigáde si mesačne dokáže privyrobiť 500,- eur. Manžel matky je živnostník v stavebníctve jeho príjem je 1400 - 1800,- eur brutto mesačne. Rodina býva v prenajatom rodinnom dome, s majiteľkou rodinného domu majú dohodu, že v dome budú bývať 10 rokov bez nájmu avšak počas tejto doby budú dom rekonštruovať. Poplatky za energie sú 200,- eur mesačne. Matka nemá žiadne pôžičky ani úvery, nevlastní žiaden majetok väčšej hodnoty.

10. Otec je ženatý, z manželstva sa narodili deti R., narodená XX.XX.XXXX a N., narodený XX.XX.XXXX, ku ktorým má vyživovaciu povinnosť. Z predchádzajúceho manželstva má dve plnoleté deti O., R. XX.XX.XXXX O. J., R. XX.XX.XXXX, k ktorým vyživovacia povinnosť zanikla. Otec je od decembra 2021 nezamestnaný, dovtedy som pracoval ako stavený robotník v Rakúsku a jeho príjem bol 1.800,-

eur. Firma ukončila svoju činnosť. Nakoľko otec nebýva v Rakúsku nemám nárok na podporu v nezamestnanosti. Na Slovensku nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Otec momentálne nikde nepracuje, prácu si hľadám v stavebníctve. Manželka otca pracuje ako krajčírka. Má príjem do 500,- eur. Otec býva v rodinnom dome ktorého vlastníčkou je jeho dcéra R., túto nehnuteľnosť otec nadobudol dedením po matke a daroval ju dcére. Otec výdavky na bývanie a stravu zasiela sumu 450,- eur na účet manželky, nakoľko dcéra nemá účet. Otec má uver v banke v Rakúsku z roku 2019 vo výške 20.000,- eur. Z tejto sumy som vyrovnal svoje dlhy. Má ďalšiu pôžičku v nemeckej banke z roku 2016, ktorej mesačné splátky sú 200,- eur.“

12 Z č.l. 258-260 súd zistil, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11Cop/219/2022 zo dňa 28. júla 2022 bol v konaní o odvolaní otca (obžalovaného) proti rozsudku Okresného súdu Pezinok, zo dňa 10. marca 2022, č.k. 12P/34/2021-156, odvolaním napadnutý rozsudok vo výrokoch II., III., IV. potvrdený odvolacím súdom.

13 Zo spisu Okresného súdu Pezinok sp. zn. 42Pc/8/2018 súd zistil, že tunajší súd vo veci konal v právnej veci navrhovateľa - otec : W. I., narodený XX.XX.XXXX, proti odporcom: 1/ O. X. (matka maloletej), narodená XX.XX.XXXX, a 2/ C. I. (maloletá), narodená XX.XX.XXXX, o návrhu otca na zapretie otcovstva k maloletej C. I.. Návrhom doručeným súdu dňa 31. januára 2018 žiadal navrhovateľ o vydanie rozhodnutia, ktorým by súd určil, že nie je otcom maloletej. Svoj návrh odôvodnil tým, že ho podáva na súd po skončení zákonnej lehoty, pretože zapretie otcovstva je v záujme maloletej, pričom otcovstvo podpísal na matričnom úrade v Pezinku ako súhlasné vyjadrenie oboch rodičov až po narodení dieťaťa. Ďalej uviedol, že s matkou maloletej udržiaval milenecký pomer a táto ostala v tomto čase tehotná. Podľa tvrdení navrhovateľa ho zavádzala s termínom pôrodu, pričom neskôr sa dozvedel, že milostný pomer udržiavala i s inými mužmi. Navrhovateľ uviedol, že až po podpísaní otcovstva (po narodení maloletej) mu matka maloletej povedala, že táto nie je jeho dieťa, nemá na ňu žiadne práva a následne mu s ňou zamedzovala kontakt. Navrhovateľ na maloletú platil výživné, avšak toto matka maloletej nechcela a tak mu ho vracala späť. Matka maloletej má taktiež disponovať overenou listinou o vzdaní sa otcovstva. V návrhu poukázal aj na skutočnosť, že matka maloletej žiada výživné na maloletú, avšak pri telefonickom kontakte navrhovateľovi naďalej tvrdí, že nie je otcom a ona chce len výživné. Navrhovateľ na výzvu súdu zo dňa 27.02.2018 uviedol, že nevie uviesť presný dátum, kedy bolo uskutočnené súhlasné vyjadrenie oboch rodičov o otcovstve na matričnom úrade, malo to byť niekedy začiatkom januára 2011. Skutočnosť, že nie je otcom sa dozvedel od matky maloletej po prvýkrát niekedy v lete 2011. Navrhovateľ to najskôr nebral vážne, ale nakoľko si matka maloletej odvtedy stála na svojom tvrdení, že nie je otcom maloletej, začal to akceptovať. Súd dopytoval Mesto Pezinok ohľadom dátumu určenia otcovstva k maloletej C. súhlasným vyhlásením oboch rodičov, mesto súdu oznámilo, že toto sa uskutočnilo dňa 10.1.2011 na Matričnom úrade Mestská časť Bratislava- Nové Mesto. Tunajší súd v uznesení sp. zn. 42Pc/8/2018 zo dňa 7. januára 2019 návrh obžalovaného (navrhovateľa) odmietol, pričom svoje rozhodnutie zdôvodnil tak, že zákon o rodine z dôvodu ochrany práv dieťaťa na zachovanie a stabilitu rodinných väzieb presne vymedzuje osoby, ktoré sú aktívne vecne legitimované na podanie návrhu na zapretie otcovstva. Ak návrh na zapretie otcovstva podáva otec, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, je aktívne vecne legitimovaný len v prípade, že tak urobí do troch rokov od tohto určenia (resp. do troch rokov dieťaťa). Pretože v konaní bolo nepochybne preukázané, že otcovstvo k maloletej C. bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov dňa XX.X.XXXX. (po narodení dieťaťa), navrhovateľovi v konaní o zapretie otcovstva svedčilo účasť len do 10.1.2014. Po uplynutí tejto lehoty je aktívne vecne legitimovaný na podanie takéhoto návrhu len dieťa. Ak teda navrhovateľ podal návrh na zapretie otcovstva dňa 31.1.2018, tento návrh je nutné odmietnuť, pretože už takmer 4 roky mu nesvedčí účasť tak ako ho vymedzuje v § 93 ods. 1 zákona o rodine.

14 Z odpisu z registra trestov súd zistil, že obžalovaný je všeobecným i špeciálnym recidivistom, nakoľko v minulosti bol súdom 8x trestaný. Všetky predchádzajúce uložené tresty má však obžalovaný už zahladené, a v súvislosti s nimi sa na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený. Preto súd na predchádzajúce odsúdenia obžalovaného neprihliadal.

K výroku o vine a k právnej kvalifikácii

15 Trestného činu zanedbania povinnej výživy sa dopustí ten, kto najmenej dva mesiace /ktoré nemusia nasledovať bezprostredne, neprerušovane po sebe/ počas dvoch rokov zavinene, čo aj z nebanlivosti, neplní svoju vyživovaciu povinnosť. Vyživovacia povinnosť rodiča voči dieťaťu je zákonnou povinnosťou,

ktorá vzniká reálne objektívnou skutočnosťou narodením dieťaťa a trvá až do času, kým dieťa nie je schopné živiť sa samo.

16 Zavinenie, ako obligatórny znak subjektívnej stránky trestného činu, t.j. ako predpoklad pre vyodenie subjektívnej zodpovednosti za spáchaný trestný čin, sa chápe ako vnútorný, psychický vzťah páchatel'a podstatným zložkám trestného činu, t.j. k porušeniu alebo k ohrozeniu záujmu chráneného trestným zákonom, vyvolanému spôsobom uvedeným v trestnom zákone. Zavinenie obsahuje dve zložky - intelektuálnu a vôľovú, ktorá pri zavinení z nedbanlivosti absentuje. Zavinenie musí pokrývať všetky skutočnosti, ktoré sú znakom skutkovej podstaty trestného činu a musí byť dané v dobe činu. Z hľadiska zavinenia, trestný čin zanedbania povinnej výživy musí byť spáchaný prinajmenšom z nevedomej nedbanlivosti. Pri zavinení z nedbanlivosti sa vychádza z možnosti znalosti o spôsobení následku predpokladaného trestným činom konaním páchatel'a, ktorá sa skúma na základe objektívnych okolností spojených so skutkom a na základe subjektívnych dispozícií konkrétneho páchatel'a. Objektívne hľadisko pri skúmaní miery zavinenia z nedbanlivosti je potrebné posudzovať podľa toho, ako sa situácia javila páchatel'ovi, ako i vzhľadom k vonkajším okolnostiam prípadu. O zavinenie z nevedomej nedbalosti ide iba vtedy, keď povinnosť a možnosť predvídať porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného trestným zákonom sú dané súčasne. Nedostatok jednej z týchto zložiek znamená, že čin je nezavinený. Skutková podstata trestného činu zanedbania povinnej výživy obsahuje normatívny znak „zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovať iného“, ktorý musí byť tiež pokrytý zavinením; na naplnenie zavinenia stačí, že páchatel'ovi je známe, že je otcom maloletého dieťaťa, ktoré nie je schopné živiť sa samo a ničím na jeho výchovu a výživu neprispieva a má aspoň laickú predstavu o tom, že je tu z jeho strany povinnosť vyživovať takého dieťa.

17 Objektom prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. zák. je nárok na výživu a tento je založený na príslušných ustanoveniach Zákona o rodine. Toto ustanovenie sa totiž vzťahuje iba na taký druh vyživovacej povinnosti, ktorá plynie priamo zo Zákona o rodine. Z uvedeného ďalej vyplýva, že sa nevyžaduje, aby vyživovacia povinnosť a jej rozsah boli určené rozhodnutím súdu. V prípade, že by civilný súd nerozhodol o vyživovacej povinnosti a o jej rozsahu, orgány činné v trestnom konaní, resp. súd by v rámci posúdenia predbežnej otázky určil existenciu a rozsah vyživovacej povinnosti sám a samostatne.

18 Pre prečinoch je potrebné okrem formálnych znakov skutkovej podstaty trestného činu skúmať i materiálne hľadisko vymedzené v ustanovení § 10 ods. 2 Tr. zák.

19 Vyživovací vzťah medzi určitými členmi rodiny alebo medzi inými blízkymi zákonom stanovenými osobami vzniká priamo zo zákona. K vzniku vyživovacej povinnosti stačí, aby existovali podmienky, ktoré ustanovuje zákon o rodine, bez tohto, aby k tomu museli pristúpiť akékoľvek ďalšie právne skutočnosti ako napr. dohoda účastníkov, rozhodnutie štátneho orgánu, resp. určitá udalosť a pod. Ktorýkoľvek druh vyživovacej povinnosti treba plniť vždy, pokiaľ sú dané zákonné podmienky, a v rozsahu, ktorý určujú ustanovenia zákona o rodine. Základnou podmienkou na vznik vyživovacej povinnosti je osobný status určitého rodinnoprávneho vzťahu, prípadne bývalého rodinnoprávneho vzťahu, od ktorého sa vyživovacia povinnosť odvodzuje. Vyživovacia povinnosť rodiča voči dieťaťu sa odvíja od rodičovského vzťahu a vzniká objektívnou právnou skutočnosťou-narodením dieťaťa /prípadne osvojením dieťaťa/. Ďalšou skutočnosťou podmieňujúcou trvanie vyživovacej povinnosti rodičov je odkázanosť dieťaťa na výživu rodiča a neschopnosť dieťaťa živiť sa samo. Keďže v zákone o rodine je explicitne vyjadrený vznik vyživovacej povinnosti, ktorá vzniká priamo zo zákona a viaže sa na jedinú relevantnú skutočnosť - narodenie dieťaťa. má súdne rozhodnutie o výživnom len deklaratórny charakter. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom tvorí tiež súčasť zákonných rodičovských povinností voči dieťaťu, ktoré sú príkladom vymedzené v ustanovení § 29 zákona o rodine a ktorých súčasťou je starostlivosť rodiča o výživu dieťaťa. I z uvedeného možno vyvodit', že táto povinnosť, tvoriaca súbor zákonom stanovených povinností, vzniká priamo zo zákona. Povinnosť plniť výživné majú pritom obaja rodičia. Keďže vyživovacia povinnosť rodiča voči dieťaťu vzniká priamo na základe zákona je potrebné za začiatok páchania trestného činu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. zák. rodiča voči dieťaťu treba považovať deň, od ktorého prestal rodič zavinené plniť svoju vyživovaciu povinnosť bez ohľadu na to, či o povinnosti platiť výživné a o jeho výške rozhodol už predtým súd v občianskoprávnom konaní. Ak takéto rozhodnutie nebolo dosiaľ vydané, súd v trestnom konaní rozhodne o výživnom ako o predbežnej otázke podľa § 7 ods. 1 Tr. por. Pretože ide o otázku viny, súd v trestnom konaní nie je viazaný rozhodnutím súdu v občianskoprávnom konaní ani vtedy, keď tento súd už rozhodol, ale

posudzuje túto otázku samostatne (§ 7 ods. 1 Tr. por.). Rozhodnutie súdu v občianskoprávnom konaní však súd v trestnom konaní zhodnotí ako dôkaz podľa § 2 ods. 12 Tr. por.

20 S ohľadom na rozhodnutia súdov (tunajší súd a Krajský súd v Bratislave) v otázke výšky výživného súd na hlavnom pojednávaní dospel k záveru, že v období od júna 2011 doposiaľ (vrátane mesiaca máj 2023) mal obžalovaný na výživnom pre svoje maloleté dieťa, ktoré ešte nie je schopné živiť sa samo, celkovo plniť sumu vo výške 11.080,- €.

21 Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obžalovaný doposiaľ matke maloletého dieťaťa na výživnom len 3.897,- €. Súd pritom vychádzal z toho, čo bolo dokázané pred tunajším súdom v tomto trestnom konaní, ale i v konaní vedenom tunajším súdom pod sp.zn. 12P/34/2021, ktorého ťažiskové závery boli na hlavnom pojednávaní oboznámené a vyplývali aj z výpovede svedkyne A. X.

XX Následnou jednoduchou matematickou operáciou (11080-3897) súd dospel k záveru, že obžalovanému vznikol dlh na výživnom za obdobie od júna 2011 doposiaľ (vrátane mesiaca máj 2023) vo výške 7.183,- €.

23 Vykonané dôkazy súd následne vyhodnotil jednotlivo i v ich súhrne podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu tak, ako je to uvedené v § 2 odsek 12 Trestného poriadku, pričom vychádzajúc zo zásad dokazovania, dospel k záveru, že skutok, ktorý je v posudzovanej trestnej veci obžalovanému kladený za vinu, sa stal, napĺňa všetky zákonné znaky trestného činu - prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b/ Trestného zákona, a že tento skutok spáchal práve obžalovaný.

24 Pokiaľ išlo o subjektívnu stránku trestného činu, mal súd z hľadiska zavinenia za preukázané, že konanie obžalovaného je pokryté priamym úmyslom v zmysle § 15 písmeno a/ Trestného zákona, nakoľko obžalovaný chcel spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť záujem chránený týmto zákonom.

25 Za toho stavu súd právne kvalifikoval konanie obžalovaného ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b/ Trestného zákona, pretože obžalovaný si najmenej dva mesiace v období dvoch rokov úmyselne neplnil svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného a tento čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas (v danom prípade ho páchal temer 12 rokov).

26 Po zistení formálnych znakov trestného činu - prečinu, skúmal súd aj materiálnu stránku - materiálny znak prečinu uplatňovaný ako materiálny korektív k formálnym znakom, a to z hľadiska posúdenia všetkých skutočností spadajúcich pod kritéria definované v § 10 odsek 2 Trestného zákona. Pritom vychádzal z toho, že skutočnosť uvedená v § 10 odsek 2 Trestného zákona je potrebné hodnotiť vo svojom súhrne bez toho, aby niekto bol pripisovaný väčší či menší význam (jednej na úkor druhej). Na tomto základe dospel súd k záveru, že konkrétna závažnosť prečinu stíhaného v obžalobe dosahuje Trestným zákonom vyžadovaný stupeň pre vyvodzovanie trestnoprávnej zodpovednosti, teda stupeň vyšší než nepatrný. Tento záver vyplýva z už uvedeného spôsobu vykonania činu a jeho následku popísaného v skutkovej vete rozsudku, z okolností, za ktorých bol spáchaný, ako aj z uvedenej formy a miery zavinenia (priamy úmysel). Tieto všetky rozhodné skutočnosti vo svojom súhrne preukazujú taký stupeň závažnosti činu, pre ktorý je nevyhnutné vyvodzovať voči páchatelovi trestnú zodpovednosť.

27 Obhajobu obžalovaného spočívajúcu v tom, že nie je biologickým otcom maloletého dieťaťa (čo by malo vplyv pri skúmaní materiálnej stránky prečinu), hoci čiastočne potvrdenú i podaním návrhu na zapretie otcovstva obžalovaným dňa 31. januára 2018, však tunajší súd musel po rozhodnutí odvolacieho Krajského súdu v Bratislave uznesením sp.zn. 4Tos/18/2023 zo dňa 11. mája 2023 v ďalšom konaní vyhodnotiť, ako v konečnom dôsledku ničím nepreukázanú.

K výroku o treste

28 Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupoval súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ust. § 34 odsek 1, odsek 3 Trestného zákona, podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelmi tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania

trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

29 Vo všeobecnosti treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t.j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

30 Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

31 Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcija medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

32 Pri úvahe o druhu a výmere trestu, súd vychádzal z vyššie uvedených skutočností a dospel k záveru, že u obžalovaného najlepšie splní účel trestu uloženie podmieneného trestu odňatia slobody, s dostatočne dlhou skúšobnou dobou, v rámci ktorej mu bude uložená povinnosť, aby podľa svojich schopností nahradil zameškané výživné, pretože takýto trest dostatočne zabezpečí ochranu spoločnosti, vytvorí podmienky na výchovu obžalovaného k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, pričom zároveň vyjadrí morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou. Súd mal pritom na zreteli to, aký objekt je chránený v ustanovení § 207 Tr.zák., čo je účelom a cieľom trestu, ako aj to, že pri uložení nepodmieneného trestu odňatia slobody nemožno páchatel'ovi trestného činu zanedbania povinnej výživy zároveň uložiť aj povinnosť zaplatiť zameškané výživné. Inými slovami povedané, pre spoločnosť je vždy lepšie, ak si páchatel' zanedbanie svojej vyživovacej povinnosti len tzv. „neodsedí“ počas výkonu nepodmieneného trestu odňatia slobody, ale keď je pri uložení iného druhu trestu donútený svoju zanedbanú vyživovaciu povinnosť riadne splniť dodatočne a taktiež je počas výkonu iného než nepodmieneného trestu odňatia slobody nútený riadne si plniť svoju vyživovaciu povinnosť v sume určenej mu súdnym rozhodnutím.

33 Pri určovaní druhu a výmery trestu súd v súlade s ustanovením § 34 odsek 4 Trestného zákona prihliadol na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy. Pri výmere trestu súd taktiež obligatórne prihliadol podľa § 38 odsek 2 Trestného zákona na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a príťažujúcich okolností.

34 Súd u obžalovaného nezistil žiadne poľahčujúce okolnosti, ani príťažujúce okolnosti. Následne v rámci trestnej sadzby ustanovenej v § 207 ods. 3 Tr. zák. zistil, že obžalovanému je možné ukladať trest odňatia slobody v rozpätí 1 rok až 5 rokov. Za toho stavu súd uložil obžalovanému trest odňatia slobody na dolnej hranici takto určeného rozpätia v trvaní 1 rok, nakoľko mal za to, že takáto výmera trestu bude vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu obžalovaného dostatočne represívna.

35 Súd nedospel k záveru, že na obžalovaného je potrebné pôsobiť uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody, práve naopak, sú u neho splnené podmienky podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona a preto obžalovanému výkon uloženého trestu odňatia slobody podmiennečne odložil.

36 Následne sa súd zaoberal tým, akú dlhú skúšobnú dobu treba obžalovanému pri povolení podmiennečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody určiť, pričom vyhodnotil, že v rámci jej rozpätia stanoveného v § 50 ods. 1 Trestného zákona na 1 rok až 5 rokov, bude potrebné obžalovanému skúšobnú určiť v dolnej polovici uvedeného rozpätia, t.j. v trvaní 2 roky, nakoľko mal za to, že takáto skúšobná doba bude vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu obžalovaného dostatočne individuálne preventívna.

37 Uložený trest na dolnej hranici trestnej sadzby, podmiennečne odložený na skúšobnú dobu určenú v dolnej polovici zákonom stanoveného rozpätia považuje súd vzhľadom na všetky vyššie uvedené okolnosti prípadu za trest primeraný, spravodlivý, dostatočne zodpovedajúci represívnej funkcii trestu i potrebám generálnej a individuálnej prevencie, ktorý bude dostatočným prostriedkom na dosiahnutie účelu trestu, ako ho má na mysli Trestný zákon.

38 Na podklade znenia § 50 ods. 2 Trestného zákona súd pri ukladaní podmiennečného trestu odňatia slobody obžalovanému uložil aj povinnosť, aby v skúšobnej dobe podľa svojich síl a schopností zaplatil zameškané výživné.

39 To sú dôvody, pre ktoré súd rozhodol tak, ako je to uvedené v enunciiate tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia na Krajský súd v Bratislave, cestou Okresného súdu Pezinok. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.